

Συντακτικό τύπων Α' Τάξης - Αντίστοιχες δηλώσεις

1 Έστω ένα λεξιλόγιο $\Lambda = (\{R\} , \{f\} , \{e\})$, όπου:

- R ένα σύμβολο σχέσης με δύο ορίσματα,
- f ένα σύμβολο συνάρτησης με ένα όρισμα,
- e μία σταθερά.

Για κάθε μία από τις παρακάτω *συμβολοσειρές*:

α Βρείτε αν είναι παράσταση είτε τύπος Α' Τάξης ως προς το παραπάνω λεξιλόγιο Λ , και το σύνολο μεταβλητών $V = \{x, y, z\}$.

β Για τις συμβολοσειρές που είναι είτε παραστάσεις είτε τύποι Α' Τάξης κατασκευάστε τις *αντίστοιχες μαθηματικές παραστάσεις και δηλώσεις*,

για ένα δεδομένο μοντέλο $M = (U, \rho, F, E)$
αντίστοιχο του $\Lambda = (\{R\} , \{f\} , \{e\})$:

- U είναι ένα πεδίο τιμών,
- E είναι ένα στοιχείο του U
- $\rho : U \times U \rightarrow \{true, false\}$ είναι μία σχέση με δύο ορίσματα από το U,
- $F : U \rightarrow U$ είναι μία συνάρτηση με ένα όρισμα από το U,
- $=_U$ είναι η σχέση ισότητας για το U

όταν οι εμφανίσεις των μεταβλητών x, y, z *αντικαθιστώνται*
από τις τιμές a, b, c που είναι στοιχεία του U.

$$f(f(y)) \quad \{ R(x, f(y)) \wedge (e = f(x)) \}$$

$$F(F(b)) \quad \rho(a, f(b)) \text{ and } (E =_U F(a))$$

$$(R(y, x) = f(x)) \quad \{ R(y, x) \wedge R(z, f(e)) \} = \{ R(z, f(e)) \vee R(y, x) \}$$

$$\rho(b, a) =_U \text{!! } F(a) \quad \text{!!}$$

$$(\forall x \leq f(z) R(x, x)) \quad (y \rightarrow y) \quad (\exists xy R(x, y))$$

$$\text{!!} \quad \text{b!! implies b!!} \quad \text{!!}$$

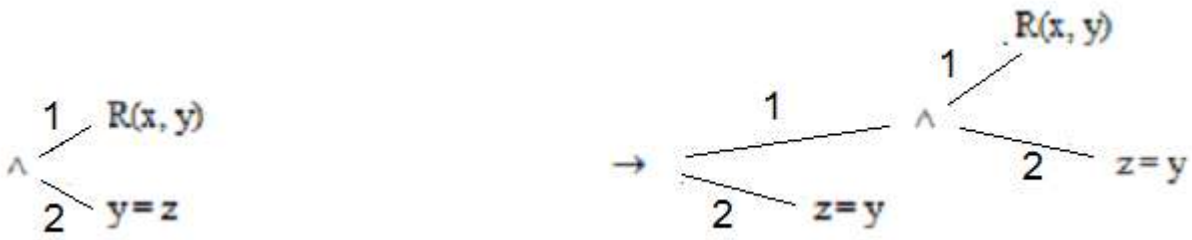
$$[\forall x ((x \leq f(z)) \rightarrow R(x, x))] \quad (Y() \rightarrow Y()) \quad (\exists x (\exists y R(x, y)))$$

$Y()$ *νέο σύμβολο σχέσης*

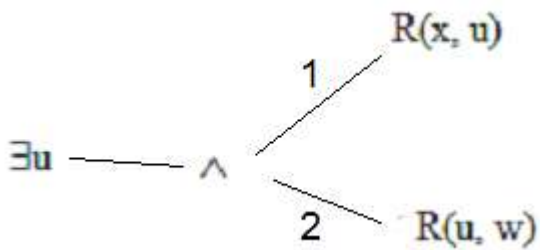
2 Κατασκευάστε τα parse-trees των παρακάτω τύπων Α' Τάξης

$$(R(x, y) \wedge (y = z))$$

$$((R(x, y) \wedge (z = y)) \rightarrow (z = y))$$

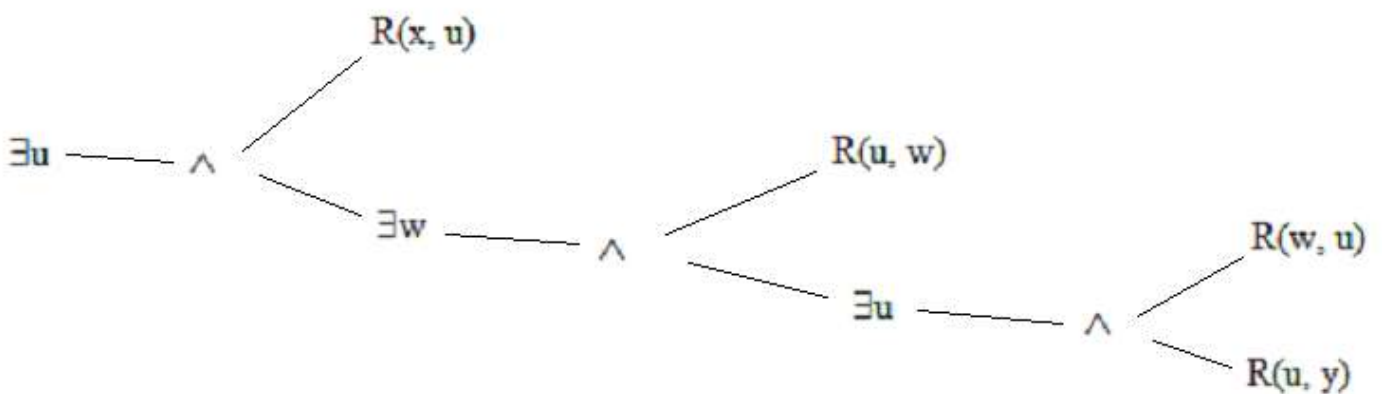

$$(\exists u (R(x, u) \wedge R(u, w)))$$

3 Για κάθε μία εμφάνιση μεταβλητής στον παρακάτω τύπο Α' Τάξης, βρείτε από ποιά εμφάνιση ποσοδείκτη δεσμεύεται ή αν είναι ελεύθερη

$$(\exists u (R(x, u) \wedge (\exists w (R(u, w) \wedge (\exists u (R(w, u) \wedge R(u, y))))))))$$

4 Έστω Λ ένα λεξιλόγιο με ένα σύμβολο σχέσης R με ένα όρισμα, και $M = (U, \rho)$ ένα μοντέλο αντίστοιχο του Λ .

α Κατασκευάστε τις δηλώσεις που αντιστοιχούν στους παρακάτω τύπους: οι ελεύθερες εμφανίσεις των μεταβλητών x, y να αντικαθίστανται με τα στοιχεία $a1, a2$ αντίστοιχα.

$R(y)$	$\rho(a2)$
$\forall y R(y)$	$\text{AND}_{d \in U} \rho(d)$
$(R(x) \rightarrow \forall y R(y))$	$(\rho(a1) \text{ implies } (\text{AND}_{d \in U} \rho(d)))$
$(\forall x (R(x) \rightarrow \forall y R(y)))$	$\text{AND}_{d \in U} [\rho(d) \text{ implies } (\text{AND}_{d1 \in U} \rho(d1))]$
$\exists x ((\neg R(x)) \rightarrow \forall y R(y))$	$\text{OR}_{d \in U} [(\text{not } \rho(d)) \text{ implies } (\text{AND}_{d1 \in U} \rho(d1))]$

β Έστω $U = \{ n \mid n \text{ ακέραιος που διαιρείται με το } 3 \}$,
 $\rho(n) = \text{true}$ όταν n είναι ακέραιος που διαιρείται με το 2.

Βρείτε τις μαθηματικές ιδιότητες των $a1, a2$ που εκφράζονται, σε αυτό το μοντέλο, από τις παραπάνω δηλώσεις.

$\rho(a2)$: 'ο ακέραιος $a2$ είναι άρτιος'

$$\begin{aligned} \text{AND}_{d \in U} \rho(d) &= (\text{AND}_{d \in U, d \neq 3} \rho(d)) \text{ and } \rho(3) \\ &= (\text{AND}_{d \in U, d \neq 3} \rho(d)) \text{ and } \text{false} \\ &= \text{false} \end{aligned}$$

$$\begin{aligned} (\rho(a1) \text{ implies } (\text{AND}_{d \in U} \rho(d))) &= (\rho(a1) \text{ implies } \text{false}) = \text{not } \rho(a1) \\ &= \text{'ο ακέραιος } a1 \text{ είναι περιττός'} \end{aligned}$$

$$\begin{aligned} \text{AND}_{d \in U} [\rho(d) \text{ implies } (\text{AND}_{d1 \in U} \rho(d1))] &= \text{AND}_{d \in U} (\text{not } \rho(d)) \\ &= \text{false, επειδή } (\text{not } \rho(6)) = \text{false} \end{aligned}$$

$$\begin{aligned} \text{OR}_{d \in U} [(\text{not } \rho(d)) \text{ implies } (\text{AND}_{d1 \in U} \rho(d1))] &= \text{OR}_{d \in U} [(\text{not } \rho(d)) \text{ implies } \text{false}] \\ &= \text{OR}_{d \in U} \rho(d) \\ &= \text{true, επειδή } \rho(6) = \text{true} \end{aligned}$$

5 Αποδείξτε ότι ο τύπος $(R(x) \rightarrow \forall y R(y))$ είναι λογικά ισοδύναμος με τον τύπο $(\neg R(x) \vee \forall y R(y))$.

Έστω $M = (U, \rho)$ ένα μοντέλο και $a1$ ένα στοιχείο του U .

Η δήλωση $\delta1$ που αντιστοιχεί στον τύπο $(R(x) \rightarrow \forall y R(y))$, όταν οι ελεύθερες εμφανίσεις της μεταβλητής x αντικαθίστανται με το στοιχείο $a1$, είναι $\delta1 = (\rho(a1) \text{ implies } (\text{AND}_{d \in U} \rho(d)))$

Η δήλωση $\delta2$ που αντιστοιχεί στον τύπο $(\neg R(x) \vee \forall y R(y))$, όταν οι ελεύθερες εμφανίσεις της μεταβλητής x αντικαθίστανται με το στοιχείο $a1$, είναι $\delta2 = ((\text{not } \rho(a1)) \text{ or } (\text{AND}_{d \in U} \rho(d)))$

Από την προτασιακή λογική: $\delta1 = \delta2$ για οποιαδήποτε $M, a1$.

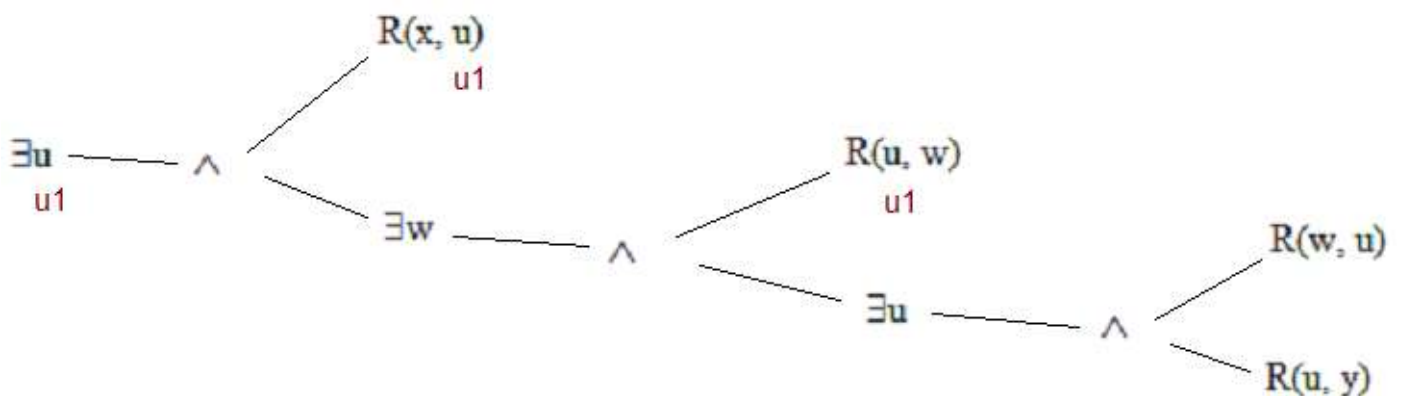
6 Αποδείξτε ότι ο τύπος $\neg \forall y R(y)$ είναι λογικά ισοδύναμος με τον τύπο $\exists y (\neg R(y))$.

7 Βρείτε έναν τύπο λογικά ισοδύναμο με τον

$$(\exists u (R(x, u) \wedge (\exists w (R(u, w) \wedge (\exists u (R(w, u) \wedge R(u, y)))))))$$

όπου κάθε ποσοδείκτης να δεσμεύει διαφορετική μεταβλητή.

$$(\exists u1 (R(x, u1) \wedge (\exists w (R(u1, w) \wedge (\exists u (R(w, u) \wedge R(u, y)))))))$$

8 Αποδείξτε ότι ο τύπος $\exists x (R(x) \rightarrow (\forall y R(y)))$ είναι ταυτολογία.

Έστω $M = (U, \rho)$ ένα μοντέλο. Η δήλωση δ που αντιστοιχεί στον τύπο είναι

$$\delta = \text{OR}_{d1 \in U} (\rho(d1) \text{ implies } (\text{AND}_{d \in U} \rho(d)))$$

i Αν για το M έχουμε $\text{AND}_{d \in U} \rho(d) = \text{true}$:

$$\begin{aligned} \delta &= \text{OR}_{d1 \in U} (\rho(d1) \text{ implies } \text{true}) \\ &= \text{OR}_{d1 \in U} \text{true} = \text{true} \end{aligned}$$

ii Αν για το M έχουμε $\text{AND}_{d \in U} \rho(d) = \text{false}$:

$$\begin{aligned} \delta &= \text{OR}_{d1 \in U} (\rho(d1) \text{ implies } \text{false}) \\ &= \text{OR}_{d1 \in U} (\text{not } \rho(d1)) \end{aligned}$$

Επειδή $\text{AND}_{d \in U} \rho(d) = \text{false}$, υπάρχει ένα τουλάχιστον $v \in U$ ώστε $\rho(v) = \text{false}$.

Επομένως $(\text{not } \rho(v)) = \text{true}$, και $\text{OR}_{d1 \in U} (\text{not } \rho(d1)) = \text{true}$.

Άρα, για οποιοδήποτε μοντέλο $M = (U, \rho)$: $\delta = \text{true}$.